

Паламарчук М.А., студентка 2-го курсу факультету соціології і права Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут”

Науковий керівник: Іщенко В.В., викладач кафедри публічного права Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут”

Аборт: вбивство чи право на розпорядження власним тілом?

У всі часи проблема переривання вагітності розділила людство на два табори - тих, хто «бореться за право жінки на власний вибір», тобто прихильників абортів, та тих, хто виступає за збереження життя дитини, в сучасному світі, зокрема, церква та громадські організації.

Для детальнішого розгляду даного питання окреслимо дефініцію поняття «аборт». Аборт (а саме штучний аборт) - це припинення життя зачатой, але ще не народженої дитини прямим втручанням, внаслідок якого настає переривання вагітності та смерть плоду [1].

Вперше аборт було легалізовано в СРСР у 1920 р. За різними даними, внаслідок штучного переривання вагітності гине близько 2 млн., лише наших ненароджених співвітчизників, а у світі ця цифра сягає 53 млн.

Прихильники та противники абортів наводять абсолютно суперечливі один одному аргументи. Наприклад, прихильники легалізації абортів вважають, що ембріон не є людським індивідом до тих пір, поки він не досягне такого стану, коли буде точно визначена людська форма його тіла, до того ж на початку свого розвитку він мало відрізняється від будь-якої іншої людської клітини, мільйони яких гинуть щодня. Коли постає питання «чи здатен ембріон страждати», то прихильники абортів спираються на книгу Річарда Докінза «Бог як ілюзія», де вказано, що до формування нервової системи ембріона про відчуття ембріона не може бути мови. Противники ж посилаються на досліді Бернарда Нотансона (засновника Національної асоціації щодо скасування закону про право на абортів) згідно з якими дитина відчуває загрозу від інструменту, яким проводиться аборт, при його наближенні вона починає здійснювати швидкі рухи, її серцебиття прискорюється з 140 до 200 ударів в хвилину, при цьому дитина розкриває рот - вона ніби кричить[1]. До того ж, аборт зазвичай проводиться на 12-22 тижнях вагітності, а у світі відомі випадки народження недоношених дітей на 19 тижні вагітності, коли повний термін - 40 тижнів.

Проте варто також враховувати випадки, коли переривання вагітності є вимушеним заходом. Так, коли виникають медичні протипоказання, такі, як загроза життю матері, то звичайно пріоритетним буде порятунок жінки, ніж порятунок плоду, який *de facto* не можна вважати повністю людським; або коли лікарями встановлена патологія плоду, тоді аборт є способом запобігання

народження дітей з патологіями, які часто несумісні з життям чи обмежують його термін до 2 років.

На разі найбільш поширеними причинами аборту є *небажана вагітність*, тобто факт безвідповідальності майбутніх батьків, на жаль, все частіше вони самі є ще дітьми; *низьке соціальне становище, безробіття, психологічні проблеми*, тобто відсутність можливості та страх утримання дитини. Проте окремими пунктом потрібно виділити і *вагітність, внаслідок зґвалтування*, коли дитина є спогадом, про завданні моральні та фізичні страждання. Вікова категорія жінок, що найчастіше роблять аборт - 18-34 роки.

Аборт засуджується трьома основними релігіями - християнством, ісламом та іудаїзмом, адже в будь-якому випадку - це вбивство, а такому гріхові не може бути виправдань. *Православна церква* вважає аборт одним з найтяжчих гріхів, адже дане діяння порушує одну з головних заповідей християнства «НЕ ВБИЙ». Стосовно *іудеїв*, то переривання вагітності заборонене на рівні держави (Ізраїль). Більш доляльніше ставляться до абортів *мусульмани*, проте не виправдовують зовсім. Так іслам допускає аборт, якщо плід не досяг 120 днів з моменту зачаття, а коли дитина зачата поза мусульманським шлюбом, тобто внаслідок подружньої зради, то аборт є бажаним, за умови, якщо плід не досяг віку 120 днів, після цього строку аборт переривання вагітності заборонене і вважається вбивством.

Позиції держав у світі щодо абортів розділилися. Їх можна поділити на 4 групи:

1. країни, де існує повна заборона абортів, окрім випадків порятунку життя матері (Афганістан, Ангола, Бангладеш, Венесуела, Гватемала, Гондурас, Єгипет, Індонезія, Ірак, Іран, Ірландія, Ємен, Колумбія, Ліван і Лівія, Сальвадор - єдина держава з абсолютною заборобою, Сирія, Чилі, Філіппіни);
2. країни, де переривання вагітності дозволене через медичні протипоказання чи в інших виняткових випадках: зґвалтування, серйозні патології плоду (Алжир, Аргентина, Болівія, Бразилія, Гана, Ізраїль, Кенія, Коста-Ріка, Марокко, Мексика, Нігерія, Пакистан, Перу, Польща, Уругвай, Іспанія);
3. країни, де таке медичне втручання дозволене лише у випадках медичних та соціально-економічних показань, а також, коли має місце зґвалтування, при цьому має бути обов'язкове медичне заключення, як мінімум двох лікарів (Велика Британія, Індія, Ісландія, Люксембург, Фінляндія, Японія);
4. країни, де існує повна свобода абортів (Австралія, Австрія, Албанія, Бельгія, Болгарія, Угорщина, В'єтнам, Німеччина, Греція, Данія, Італія, Камбоджі, Канада, КНР, Куба, Монголія, Нідерланди, Норвегія, Румунія, Сингапурі, Словаччині, США, Туніс, Туреччина, Франція, Чехія, Швеція, ПАР). На сьогодні переривання вагітності дозволена в більш, ніж 50 країнах. Якби абсурдно це не звучало, але конституції даних країн поряд з правом на життя, фактично визнають і право на вбивство.

Цікавим фактом є те, що на Кубі і в Пуерто-Ріто держава фінансує аборт. Корейська жінка після збідання 28 тижнів з дня зачаття має отримати письмовий дозвіл чоловіка. В Чилі, Непалі, Індонезії, Мексиці, Ірландії за

переривання вагітності жінку можуть судити і, навіть, посадити до в'язниці. У Канаді жінка може зробити аборт за рахунок держави, не пояснюючи при цьому причини. В Румунії лікар, який зробив аборт після 14 тижня вагітності буде засуджений на термін від кількох місяців до кількох років.

Варто наголосити, що дане питання має юридично закріплений характер і на міжнародному рівні, адже Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок та Європейська конвенція про захист прав людини та основоположних прав вказує, що жінка має право вільно вирішувати питання щодо кількості дітей та інтервалів між їх народженням, а також мати доступ до інформації, освіти, засобів, які допомагають їм здійснювати дане право.

Кожна держава самостійно, враховуючи власний історичний та правовий досвід, встановлює правовий статус ненародженої дитини, легальність здійснення переривання вагітності, момент виникнення права на життя.

Підсумовуючи вище сказане, необхідно зазначити, що людське життя - це безцінний скарб, найбільше чудо природи, тому ніхто не має права забирати його. Проблема абортів не можна залишати без вирішення, особливо зараз, коли вона досягла критичного моменту. Україна та світ потребує якісного перегляду законодавства та усунення його прогалин стосовно даного питання. Окрім того, існує нагальна потреба в інформуванні жінки щодо всіх наслідків абортів та ознайомленні з фактами стосовно страждань, які завдаються плоду.

Список використаних джерел

1. Штучний аборт // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A8%D1%82%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%80%D1%82>.
2. Иванюшкин А. Я. Морально-этические проблемы аборта и контрацепции / А. Я. Иванюшкин // Профилактика заболеваний и укрепление здоровья. -1999. - № 3. - С.39-42.